

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หลังจากที่ประเทศไทยได้เผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำเป็นอย่างมากในช่วงปีพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมานั้น ได้ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และการลงทุนในทุกภาคการลงทุน ธุรกิจหลายธุรกิจได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ จนต้องปิดกิจการไปมากมาย ส่งผลเสียหายต่อภาคเศรษฐกิจทั้งโดยรวมและโดยบุคคล ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างประเทศ ทำให้นักลงทุนต่างประเทศที่มีเงินทุนมาก ย้ายเงินลงทุนออกจากประเทศไทย จึงส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจ โดยเฉพาะกลุ่มวัสดุก่อสร้าง และอุตสาหกรรมที่ต้องการเงินทุนมาหมุนเวียน เพื่อรักษาธุรกิจและอุตสาหกรรมของตนเองให้อยู่รอดในภาวะเศรษฐกิจที่ย่ำแย่

หลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ นักลงทุนจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศได้สนใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stocks Exchange of Thailand: SET) เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อส่งเสริมการออมและการระดมเงินทุนในประเทศ สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ และอุตสาหกรรมในประเทศ ตลอดจนให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ผู้ถือหุ้นในการซื้อขายหลักทรัพย์ มีสภาพคล่องและในราคาที่สมเหตุสมผลเป็นไปอย่างมีระเบียบ ซึ่งการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์อาจเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวางแผนออมเงินระยะยาวของประชาชนทั่วไปที่ยอมรับความเสี่ยงได้ การที่เข้าไปซื้อหลักทรัพย์ในธุรกิจที่มีความเชื่อมั่นว่าจะสร้างผลกำไรและเจริญรุ่งเรืองต่อไปในวันข้างหน้า จะทำให้ประชาชนมีฐานะเป็น "ผู้ลงทุน" ทุกปีตราบที่ยังถือหลักทรัพย์นั้นอยู่ และยิ่งไปกว่านั้นยังสามารถคาดหวังให้หลักทรัพย์ที่ถืออยู่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นได้ ถ้าธุรกิจนั้นเจริญเติบโตและมีผลกำไรเพิ่มขึ้น และเมื่อถึงเวลาที่ตัดสินใจขายหลักทรัพย์นั้นออกไปก็จะได้ราคาที่สูงกว่าเมื่อแรกซื้อ มา ด้วยเหตุนี้ จะเห็นได้ว่าการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้มีเงินออมที่แสวงหาผลตอบแทน โดยระดับของผลตอบแทนสำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์มีความผูกพันใกล้ชิดกับปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจและระบบเศรษฐกิจที่จะมีผลต่อธุรกิจที่ลงทุนนั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม สภาวะการณ์เศรษฐกิจไทยในปัจจุบันเริ่มดีขึ้น โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการปรับตัวสูงขึ้นของดัชนีราคา เนื่องมาจากปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ การไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศ การคาดการณ์เกี่ยวกับการฟื้นตัวของบริษัทจดทะเบียน การไหลเข้าของเงินออมในประเทศเนื่องจากธนาคารมีดอกเบี้ยที่ต่ำ ซึ่งส่งผลให้มีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้น การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยและมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น การสนับสนุนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การลดภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อจูงใจให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การลดขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น การเปิดโอกาสให้บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถลดทุนจดทะเบียนและแตกพาร์ได้ รวมทั้งการกำหนดช่วงราคาใหม่ในการซื้อขายหลักทรัพย์

อีกทั้งในปัจจุบันรัฐบาลจึงได้มีนโยบายสนับสนุนการลงทุนให้เพิ่มมากขึ้น โดยเริ่มกระตุ้นจากภาคอสังหาริมทรัพย์ เป็นตัวผลักดันเศรษฐกิจภายในประเทศ เนื่องจากกลุ่มวัสดุก่อสร้างนั้นเป็นกลุ่มที่ชี้ชัดถึงการใช้จ่ายเพื่อบริโภค และเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นสำหรับประชาชนทั่วไป จึงมีความเหมาะสมแก่การศึกษาพฤติกรรมของหุ้นกลุ่มนี้เป็นอย่างมาก อีกทั้งดัชนีหุ้นกลุ่มวัสดุก่อสร้างมีลักษณะข้อมูลเป็นแบบอนุกรมเวลาที่มีลักษณะการเคลื่อนไหวที่รวดเร็วและเป็นตัวชี้นำภาวะเศรษฐกิจเป็นอย่างดี ซึ่งก็ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นอย่างมาก ส่งผลให้รัฐบาลออกมาตรการและนโยบายเร่งรัดและพัฒนาภาคอสังหาริมทรัพย์ยิ่งขึ้นอีก เช่น การสนับสนุนให้รัฐบาลปล่อยกู้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับผู้ที่ต้องการสร้างหรือซื้อที่อยู่อาศัย, การสนับสนุนให้ข้าราชการสามารถกู้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับข้าราชการที่ต้องการสร้างหรือซื้อที่อยู่อาศัย ฯลฯ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเติบโตอย่างรวดเร็วของกลุ่มวัสดุก่อสร้าง

ในความเป็นจริงนั้น หลักทรัพย์มีหลากหลายกลุ่มให้นักลงทุนเลือกที่จะลงทุนและสามารถเลือกได้ตามต้องการ แต่การลงทุนที่จะเกิดขึ้นในแต่ละครั้งนั้น ผู้ลงทุนย่อมต้องการให้การลงทุนมีประสิทธิภาพและผลกำไรสูงสุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง เนื่องจากหลักทรัพย์ในกลุ่มนี้เป็นหลักทรัพย์ของการลงทุนในธุรกิจเกือบทุกประเภทที่เป็นพื้นฐานของการลงทุนภายในประเทศ และสามารถชี้ให้เห็นถึงผลของการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับภาพรวมของหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่งที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ส่วนใหญ่ราคาหลักทรัพย์ไม่ค่อยผันแปรมากนักและมีมูลค่าการซื้อขายที่สูงพอสมควรเมื่อเทียบกับดัชนีหลักทรัพย์รวม แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายหลักทรัพย์ที่ราคาหลักทรัพย์มีความแตกต่างกัน หลักทรัพย์ของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด จะมีราคาเฉลี่ยสูงที่สุดที่ราคาประมาณ 248 บาท

ต่อหน่วย รองลงมาได้แก่ บริษัททีพีไอโพลีน จำกัด (มหาชน) ราคาประมาณ 40 บาท บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ราคาประมาณ 35 บาท และบริษัทไดนาสตีเซรามิค จำกัด (มหาชน) ราคาประมาณ 22 บาท ตามลำดับ ซึ่งราคาหลักทรัพย์วัสดุประเภทเซรามิคจะต่ำมาก เมื่อเทียบกับหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่งอื่น ๆ จะเห็นว่าถึงแม้จะเป็นหลักทรัพย์กลุ่มเดียวกันแต่ถ้าต่างบริษัทกัน ความเสี่ยงย่อมจะต่างกันไปด้วย โดยภาพรวมจะเห็นว่ามีความผันผวนของดัชนีราคาของหลักทรัพย์ไม่มากนัก แต่รายหลักทรัพย์แต่ละตัวจะมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากนักลงทุนมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้น นักลงทุนต่างคาดหวังผลตอบแทนจากการลงทุน ดังนั้นหากนักลงทุนทราบความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุน จึงจะทำให้กล้าตัดสินใจเข้ามาลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ๆ ทำให้สามารถคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตได้ และจากตารางที่ 1.1 พบว่าหลักทรัพย์ทั้ง 4 นี้จะมีความเสี่ยงที่ต่ำ เพราะว่ามีหลักทรัพย์ในกลุ่มนี้มีการเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว

ตารางที่ 1.1: มูลค่าทางสถิติบางค่าในการซื้อขายหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง

หลักทรัพย์	Dividend Yield(%)	EPS (THB)	P/E Ratio	Price to Book (THB)
SCC	1.68	12.17	14.98	3.77
SSI	-	4.03	8.25	3.33
TPIPL	-	2.94	6.60	1.79
DCC	-	0.89	20.75	6.61

ที่มา: Reuters (2003: Online)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาถึงประสิทธิภาพของผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง โดยใช้เส้นพรมแดนเชิงเส้นสุ่ม (Stochastic Frontier) เพื่อเป็นการประมาณขอบเขตที่มีประสิทธิภาพจากการลงทุนในหลักทรัพย์และผลตอบแทนที่ได้การลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความเชื่อมั่นให้นักลงทุนที่ต้องการลงทุนหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยหลักทรัพย์กลุ่มนี้เป็นหลักทรัพย์ที่ราคาไม่ผันผวนมากนัก การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงเป็นแนวทางการตัดสินใจของนักลงทุนใน

หลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้สนใจการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบพรมแดนเชิงเส้นสุ่ม (Stochastic Frontier)
2. เพื่อวิเคราะห์หาความเสี่ยงและผลตอบแทนที่ได้การลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพของผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบพรมแดนเชิงเส้นสุ่ม (Stochastic Frontier)
2. ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางให้นักลงทุนและผู้สนใจได้เปรียบเทียบ และตัดสินใจเลือกลงทุนรวมถึงกำหนดกลยุทธ์การลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งขอบเขตของการศึกษาในครั้งนี้ ใช้ข้อมูลดัชนีหุ้นกลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง เป็นข้อมูลรายสัปดาห์ของราคาปิดหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายอยู่ในตลาด ในช่วงระยะเวลา 5 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 รวมทั้งสิ้น 261 สัปดาห์ ซึ่งจะศึกษาเฉพาะหลักทรัพย์กลุ่มวัสดุก่อสร้างและตกแต่ง ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดังนี้

1. SCC : บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
2. SSI : บริษัทสหวิริยาสติอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
3. TPIPL : บริษัททีพีไอโพลีน จำกัด (มหาชน)
4. DCC : บริษัทไดนาสตีเซรามิค จำกัด (มหาชน)

1.5 นิยามศัพท์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand) คือสถาบันที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 153 จัดตั้งให้ตลาดหลักทรัพย์ดำเนินการในรูปของหน่วยงานที่มีได้แสวงหากำไร โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีระเบียบและยุติธรรม ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ อันได้แก่ ธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับหลักทรัพย์จดทะเบียน เป็นสำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์นายทะเบียนหลักทรัพย์ ธุรกิจให้บริการด้วยข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์ หรือธุรกิจทำนองเดียวกัน ประกอบธุรกิจอื่นได้โดยรับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ดัชนีราคาหลักทรัพย์ (Stock Price Index) คือ เครื่องมือทางสถิติที่แสดงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์โดยส่วนรวม คำนวณโดยการเปรียบเทียบมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์โดยรวมในแต่ละวันกับมูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน โดยวันที่กำหนดให้เป็นวันฐานจะมีค่าดัชนีราคาหุ้นเป็น 100 ถ้าดัชนีมีค่าสูงขึ้น หมายความว่าราคาหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์สูงขึ้น เมื่อเทียบกับราคาหลักทรัพย์ในวันฐานและวันที่ผ่านมา ถ้าดัชนีมีค่าลดลง หมายความว่า ราคาหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ลดลง เมื่อเทียบกับราคาหลักทรัพย์ในวันฐานและวันที่ผ่านมา

ดัชนีราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Set Index) คืออัตราส่วนระหว่างมูลค่าตลาดรวมในวันที่คำนวณกับมูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน วันที่ 18 เมษายน 2518 ซึ่งเป็นวันแรกที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ และมีการปรับฐานในกรณีที่มีหลักทรัพย์ใหม่เข้าตลาด หรือมีการเพิกถอนหลักทรัพย์ออกจากตลาด หรือมีการเพิ่มทุน ลดทุน ควบรวมกิจการกับบริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์

ความเสี่ยง (Risk) คือความเสี่ยงในการถือหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ที่อาจทำให้ผลตอบแทนที่ได้รับน้อยกว่าผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ ซึ่งสาเหตุอาจมาจากการที่เงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่ได้ได้น้อยกว่าที่คิดหรือราคาของหลักทรัพย์ที่ปรากฏนั้นน้อยกว่าที่เราคาดหวังไว้ สาเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในผลตอบแทนก็คือ อิทธิพลบางอย่างที่มาจากภายนอกกิจการ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ เรียกว่า ความเสี่ยงที่เป็นระบบ และปัจจัยที่มีอิทธิพลจากภายในกิจการซึ่งสามารถควบคุมได้เรียกว่า ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ

ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) คือความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยที่บริษัทไม่สามารถควบคุมได้ และส่งผลกระทบต่อทุก ๆ หลักทรัพย์ ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของ

ผู้ลงทุนโดยรวมต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงในระดับอัตราดอกเบี้ย ซึ่งทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามเรียกความเสี่ยงประเภทนี้ว่า ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงในระดับอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าต่างๆ ไป ซึ่งทำให้อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงลดลง เรียกความเสี่ยงประเภทนี้ว่า ความเสี่ยงจากอำนาจซื้อหรือความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อ

ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) คือความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในบริษัท ได้แก่ ความผันแปรของกำไรของบริษัทอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และบริษัทสามารถบริหารงานเพื่อรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ได้อย่างไร เรียกว่า ความเสี่ยงทางธุรกิจ ความผันแปรของกำไรสุทธิของบริษัทอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเงินทุนของบริษัท เรียกว่า ความเสี่ยงทางการเงิน

ความหมายของค่าเบต้า (β) ในตัวแบบการตั้งราคาหลักทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model : CAPM) ค่าเบต้าเป็นตัววัดความเสี่ยง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงราคาหลักทรัพย์ที่ตอบสนองแรงของตลาด ถ้าราคาหลักทรัพย์มีการตอบสนองหรือมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการเปลี่ยนแปลงของตลาด ค่าเบต้าจะสูง ถ้าราคาหลักทรัพย์มีการตอบสนองหรือมีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงของตลาด ค่าเบต้าจะต่ำ ค่าเบต้าจะบอกความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับผลตอบแทนของตลาด โดยผลตอบแทนของตลาดก็คือ ผลตอบแทนเฉลี่ยของหลักทรัพย์ที่อยู่ในตลาด ซึ่งค่าเบต้าของตลาดจะเท่ากับ 1 นั่นคือ ผลตอบแทนของตลาดเท่ากับ 1 ซึ่งค่าเบต้าของหลักทรัพย์อาจมีค่ามากกว่า 1 หรือน้อยกว่า 1 ถ้าค่าเบต้ามากกว่า 1 หมายความว่าหลักทรัพย์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงในอัตราผลตอบแทนมากกว่าการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของตลาด จัดเป็น Aggressive Stock ถ้าค่าเบต้าน้อยกว่า 1 หมายความว่า หลักทรัพย์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงในอัตราผลตอบแทนน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของตลาด จัดเป็น Defensive Stock

Dividend Yield (อัตราส่วนการจ่ายปันผล) คือค่าสถิติที่ทำให้ทราบถึงผลจากลงทุนในหลักทรัพย์ ณ ระดับราคาตลาดจะมีโอกาสได้รับเงินปันผลในอัตราร้อยละเท่าไร มีสมการดังนี้

$$\text{อัตราปันผลต่อผลตอบแทน} = (\text{มูลค่าปันผลต่อหุ้น} / \text{ราคาตลาดของหุ้น}) \times 100$$

EPS หรือ Earning Per Share (กำไรต่อหุ้น) คือส่วนของกำไรสุทธิที่แบ่งเฉลี่ยแก่หุ้นสามัญแต่ละหุ้น มีสมการดังนี้

$$\text{กำไรต่อหุ้น} = \text{กำไรสุทธิของบริษัท} / \text{จำนวนหุ้นสามัญที่เรียกชำระแล้วของบริษัท}$$

P/E Ratio หรือ Price Earnings Ratio (อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรต่อหุ้น) คือ อัตราส่วนเปรียบเทียบราคาตลาดของหุ้นสามัญกับกำไรสุทธิต่อหุ้นของหุ้นสามัญ มีดังนี้

$P/E = \text{ราคาตลาดของหุ้น/กำไรสุทธิต่อหุ้นประจำปี 12 เดือนของหุ้น}$

ในหุ้นที่มีค่า P/E ระดับสูง ผู้ลงทุนในตลาดยินดีจะจ่ายเงินลงทุนซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวในราคาสูง เนื่องจากคาดว่าจะได้รับผลกำไรในอัตราที่สูง ในขณะที่มีความเสี่ยงสูงตามมาด้วย โดยหลักทรัพย์ที่มีค่า P/E สูงมักจะเป็นหุ้นของบริษัทที่มีอัตราการเติบโตสูง ส่วนหุ้นที่มีค่า P/E ต่ำมักจะเป็นหุ้นของกิจการที่อยู่ในธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวต่ำและมีการเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว

Price to Book Value หรือ P/BV (อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี) คือ อัตราส่วนเปรียบเทียบราคาตลาดของหุ้นสามัญกับมูลค่าตามบัญชีของหุ้น มีสมการดังนี้

$P/BV = \text{ราคาตลาดของหุ้น/มูลค่าตามบัญชีของหุ้น}$

บอกให้ทราบถึงราคาของหลักทรัพย์ ณ ขณะนั้นสูงเป็นกี่เท่าของมูลค่าทางบัญชีของหลักทรัพย์ หากมีค่าสูงจะแสดงว่าผู้ลงทุนทั่วไปในตลาดคาดหวังว่าบริษัทดังกล่าวมีศักยภาพที่จะเติบโตสูง ในขณะที่เดียวกันก็แสดงถึงระดับความเสี่ยงที่สูงตามด้วย